

בית שמיא פרק שלשה עשר יבמות

מסורת הש"ס

ואם רצה לקיים יקיים. הא פשיטא אלא אנב דתנא זיליא דתנא יקיים :
העיד ל' יוחנן בן גודגא - רבנן הציזיה לביה המדרש להציזיה רחיה לדבריהם מאמרו ט' אף זו כיוולא בה ואם תאמר

א אמר' פדמכל' ארשת
כלכה ט ופ"ב מהל'
גירושין הל' ח סג
עשין מה עוש'ע אל'ע
ס' קהא סעף 1:
ב ב מ"י ס' פ"ה הלכות
גירושין הל' כג סג
עשין ק עוש'ע ט ס'
קט סעף 1:
ג ב מ"י ט ס' פ"ב הל'
סג ט ט עוש'ע ט
ד מ"י קהא סעף 1:
ד ד מ"י ט ס' פ"ה הל'
ה סג ט ט עוש'ע
ט ט מ"י קוט סעף 1:
ה ה מ"י פ"ז מהלכות
יה ט כלכה ט סג
עשין כ עוש'ע ט ס'
קט סעף 1:
ו ו מ"י ט ס' הלכה ח
עוש'ע ט ט עוש'ע י:
ז מ"י ט ס' כלכה ט
עוש'ע ט סעף 1:
ח ח מ"י ט ס' הלכה ח
עוש'ע ט ט עוש'ע י:
ט ט מ"י ט ופ"ז הל'
סג ט ט עוש'ע
ט ט מ"י קט סעף 1:
י מ"י ט ס' הלכה ו
עוש'ע ט סעף 1:
יא כ מ"י ט ס' הלכה ו
עוש'ע ט ט עוש'ע טו
יב ל מ"י פ"ד מהלכות
ארשת הל' ט ופ"ה
כלכה ו סג עשין מה
עוש'ע ט ס' ס' טו ד
סעף א וס' ט סג ח:
יג מ"י ט ס' סג ט
עוש'ע ט ס' טו ד
טעף כ וס' ט סג ו:
יד מ"י ט ס' פ"ה הל'
סג ט ט עוש'ע ט
ט' ט סג עוף א:
טו מ"י ט ס' סג ט
עוש'ע ט סעף כ
וטעין קט סעף א:

מבקשין מיבעי ליה הכא במאי עסקינן
באשה שיש לה בנים רכולי האי לא מסקה
אדעתה אבל אין לה בנים מאי מבקשין
אדתני אם נחכונה לכך אפילו בחיי בעלה
מבקשין ממנו שיחלוץ לה ליפלוג וליתני
ברידה במה דברים אמורים בשיש לה בנים
אבל אין לה בנים מבקשין אלא שמע מינה
לא שנא יש לה בנים ולא שנא אין לה בנים
כופין אותו כרב שמע מינה:

הדרן עלך בית שמיא

חרש *שנשא פקתה ופקה שנשא חרשת
אם רצה להוציא יוציא ואם רצה
לקיים יקיים כשם שהוא *כונס ברמיה כך

הוא מציא ברמיה ז' פקח *שנשא פקתה ונתדרשה אם רצה יוציא ואם רצה
יקיים *נשתמית לא יוציא *נתדרש הוא או נשתמה אינו מוציאה עולמות
אמר רבי יוחנן בן גורי מפני מה האשה שנותרה יוצאה והאיש שנותרה
אינו מוציא אמרו לו אינו דומה האשה הנגשר לאשה המתגרשת *שהאשה
יוצאה לרצונה ושלא לרצונה והאיש אינו מוציא אלא לרצונו העיד רבי
*יוחנן בן גודגא על הדרשת שהשיאה אביה שהיא יוצאה בגמ' אמרו
לו אף זו כיוצא בה *ה"ב' אחין דרשין נשואין לב' אחיות חרות או לשתי
אחיות פקרות או לשתי אחיות אחת חרשת ואחת פקרת או ב' אחיות
חרשות נשואין לשני אחין פקחין או לשני אחין חרשין או לשני אחין אחד
חרש ואחד פקח דרי אלו פטורין מן החליצה ומן הייבום ואם היו נכריות
יבנסו ואם רצו להוציא יוציאו *שני אחין אחד חרש ואחד פקח נשואין לשתי
אחיות פקרות מת חרש בעל הפקרת מה יעשה פקח בעל הפקרת תצא
משום אחות אשה מת פקח בעל הפקרת מה יעשה פקח בעל הפקרת
מוציא אשתו בגמ' ואשת אחיו אסורה לעולם *שני אחין פקחין נשואין
לשתי אחיות אחת חרשת ואחת פקרת מת פקח בעל חרשת מה יעשה
פקח בעל פקרת תצא משום אחות אשה מת פקח בעל פקרת מה יעשה
פקח בעל חרשת מוציא את אשתו בגמ' ואת אשת אחיו בחליצה *שני
אחין אחד חרש ואחד פקח נשואין לשתי אחיות אחת חרשת ואחת פקרת
מת חרש בעל חרשת מה יעשה פקח בעל פקרת תצא משום אחות אשה
מת פקח בעל פקרת מה יעשה חרש בעל חרשת מוציא את אשתו בגמ'
ואשת אחיו אסורה לעולם *שני אחין אחד חרש ואחד פקח נשואין לשתי
נכריות פקרות מת חרש בעל פקרת מה יעשה פקח בעל פקרת או חולץ
או מייבם מת פקח בעל פקרת מה יעשה חרש בעל פקרת כונס ואינו מוציא
לעולם *שני אחין פקחין נשואין לב' נכריות אחת פקרת ואחת חרשת מת
פקח בעל חרשת מה יעשה פקח בעל פקרת כונס ואם רצה להוציא יוציא
מת פקח בעל פקרת מה יעשה פקח בעל חרשת או חולץ או מייבם *שני
אחין אחד חרש ואחד פקח נשואים לב' נכריות אחת חרשת ואחת פקרת
מת חרש בעל חרשת מה יעשה פקח בעל פקרת כונס ואם רצה להוציא יוציא
מת פקח בעל פקרת מה יעשה חרש בעל חרשת כונס ואינו מוציא לעולם:
ג' אמר רמי בר חמא מאי שנא חרש וחרשת דתקינן ליה רבנן נשואין וקמן
ומ"ש דשומה *ושומה דלא תקינו ליה רבנן נשואין דתניא *שומה וקמן
שנשואו נשים ומתו נשותיהן פטורות מן החליצה ומן הייבום חרש וחרשת דקיימא

מה טעם קאמר כלומר כקידושין
קד גירושין וכן פקח בהרשת ברמיה
כנס שרמו בחלוצה עד שנתלית לו
וברמיה אם רצה להוציא יוציא:
פקח שנשא פקתה ונתגרשה - אפי' ש
שקידושה גמורים אם רצה יוציא
דבגט לא צעיק דעת האשה כדמפרש
לקמן במתניתין: **נשמיס לא יוציא** -
בגמרא מפרש שלא ינהגו בה מנהג
הפקד ותקנתא דרבנן היא: **נפטר**
סוף - לאחר קידושין הואיל וקידושה
גמורים היו לא יוציא עולמות:
ששטיה אפיס - בקטנותה וקיבל
קידושה והו קידושין גמורים שיואלה
בגט ואפי' משגדלה ופקע כח אב
מקבלת היא חת גיטה: **אף זו** -
פקחת שנתגרשה כיוולא בה: **פרי**
אלו פטורות - הואיל ושתייהן חרות
או שתייהן חרשים כקידושי זו כך
קידושי זו ואחו קידושין דאשתו
ומפקעי זיקה: **יבנסו** - שאין חליצה
בהרשת ומרש שאינן בלאו והמרה
ואח"כ אם רצו יוציאו בגט דאחא
גט ברמיה ומפקעי נישואין דידיה
וזיקת אחיו דהוא ברמיה: **מוציא**
אשתו בגט - דזיקת אחותה הבאה
מכח קידושין גמורים אוסרתה עליו
ואין כח בקידושין דידה לדחותה
משום אחות אשה: **ואשם אפיס**
אסורה לעולם - דמרש לא חליץ
ולכנסו אי אפשר משום אחות אשה:
כונס ואין מוציא לעולם - דלא אחי
גט דידה ומפקע זיקת יבומי אחיו
הראשון: **ג' אחין דרשין ליה רבנן**
נישואין - דקתני מהני' שגריכות
חליצה אלמא יס נישואין וקידושין
לחרש ואפי' דלאו בר דעה הוא
ומדאורייתא אין קניט קנין: ה"ג שוקה
וקמן ששאלו כסיס נשותיהן פטורות
מן החליצה ומן הייבום: **דקיימא**
תקנתא דרבנן - שדרכן להיות שלום
ביניהם אפי' חרש עם חרשת וכ"כ
כשהאיש פקח אבל שוקה אפילו
בפקחת לשוקה ושוקה לפקח אין (6)
שלום ביניהם וכ"כ שוקה לשוקה:
ככפיס - בתוך קופה אחת: **ומאי**
שנא קטן - דקתני לעיל שוקה
וקמן ששאלו טו': **מרש דלא אפי** -
לעולם לכלל נישואין דאורייתא: **תקינן**
ליס רבנן נישואין - כד שאל יבמל:
שלא יבנסו בה מנהג פסקר - אי לא
מואלה ומנכסה אין לה מי ישמרה
ויבנסו בה מנהג הפקר בזנות:
מימנעי

ניסין טה.
טס טה: לעיל קד
[ניסין טה:]
ניסין טה, [מדינות ס' מ' צ']
לעיל ק: ניסין טה.
[לקמן קד:]
[טס]
לעיל ק: [לקמן קיד:]
הגהות הב"ח
(6) רש"י ד"ס דקיימא
תקנתא וכו' ושוקה לפקח
אין דרכן להיות שלום
ביניהם:
לעיל טה טה

תוס' חד מקמאי
הא קאש' ט' א"ח
דשמיאל ארשמיאל
דקאמר אין טבתין
ארת מרד על שומרת
יבם והיא נפיה אמר
הבע והא נוקבין'
וטסקנא כאן למשנה
אחרונה כאן למשנה
ראשונה למשנה אחרונה
דנתן מצות יבום קדמת
למצות חליצה בראשונה
היו סתובנים לשם
פדה עכשו שאין
מחובנים לשם מצוה
אחרונה מצות חליצה
קדמת למצות יבום.
ואסיקא פירק החולץ
דחור לטר מצות יבום
לקדם למצות חליצה
הולץ טבתין אנה
סוד ט' שומת יבום.
ורב ושיאל אמשנה
(ראשונה) [אחרונה]
אמר ואחריו לטר
קיימי הלך א סקא
ארעיה דרי מדרת
ולא קשיא דשמיאל
ארשמיאל:

[פ'] פוי"ט פ"ס דעסקות
ר"ס פ"ה אלל כ"ט
סעף 2 מהל' [טעין]

תקנתא דרבנן תקינו ליה רבנן נשואין וקמן
וארת לא תקינו רבנן נשואין ומאי שנא קמן דלא תקינו רבנן נשואין וקמן
לכלל נשואין תקינו רבנן נשואין קמן דאחי לכלל נשואין לא תקינו רבנן נשואין ודרי קמנה דאחיה לכלל נשואין
דתיקינו רבנן נשואין התם שלא ינהגו [בה] מנהג הפקר ומ"ש קמנה דממאנה ומ"ש חרשת דלא ממאנה דא"כ
מימנעי